

bat hauzokideekin konpondu ez zelako, mehatxu hauxe jaurti zien: «Hamabost semealaba dituen familia beltz bati alokatuko diot neure etxea».

Eta National Front delakoak beltzak eraso nahi ditu.

Egoera honetan, festa eta biolentzia: biak dira beltzen Karnalaren bi aurpegiak. ■ *P. Kortabarria*.

Ekologiatik ere autonomiara

«Calidad de vida y Medio Ambiente» izenez Symposium bat ospatu da Deustun irailaren 21etik 23ra. Iruditzen zaidanez, hemen-go komunikabideetan ez du behar adinako oihartzunik izan. Zeren eta, nire ustetan, Symposium hau, biziki garrantzizkoa izan bait da. Hizlari eta entzuleen aldetik; eta gaiaren aldetik zer esanik ez. Munduko ikasi hoberentxo zenbait bildu da Deustun: Galbraith, Leontieff, Cohen, Hueting, Azaola, Dunsmore, Sampedro, Carpenter, etc. Entzule gisa, zientzi gizonak soilik ez baino politikoak ere han izan dira. Eta gaia?

Ezin interesgarriagoa da gaia. Alde askotatik erabili zuten: biologiatik, hirigintzatik, midikuntzatik, deretxotik, ekonomiatik, politikatik... Satsadura eta kutsadura gaitz modernoa dira. Industrigintzaren ordaina dela esan ohi da. Eta jendea galdetzen hasia da jadanik, ea ez ote den ordain garestiegia. Ez da ikusten, bestalde, industrigintzak derrigorrez ondorio hauk ekarri behar dituenik. Aurrerapen modu batek bai, gureak esate baterako. Horretaz jabetzeko aski da Bilbo inguruari begiratu bat ematea. Bizkaiko kutsaduraren % 70 industriari dagokio, % 22 autoari eta % 8 bakarrik etxe berogailuei.

Gainerako kontsiderazioak oro alde batetara utzirik ere, osasunari bakarrik arreta eginez ere, premiazkoa eta presazkoa da gure egoera tamala konpontzea. Londres garbitu zuen Cohen jaunak hala esan zuen: «Bilbo ikaragarriko problema da osasunarentzat... egizue lehenbailehen zerbait». Egoera hori patu txar bezala hartu du zenbaitek, edo naturalizat.

Kutsadura ez da patuaren fruitua, gizonaren jokabidearena baizik. Euskal Herriak beste aurpegi alaiago eta garbiago bat aurkeztea, posible da. Egina da holakorik beste zenbait lekutan. Bi kasu garbi presentatu zituzten protagonistek berek: Cohen-ek Londres, eta Dunsmore-k Ipar Ameriketako Pittsburgh. 1954 arte Europan hiririk zikinena zen Londres, fama zuen gainera. Zikinkeria horren % 90 kearena zen, eta % 10 hibaiarena. Hamabi hilabete-tan garbitu zuen Cohen eta honen taldeak. Labe handiz beterik da goen Pittsburgh-ek ere, Dunsmore-k esan zuenez, bere kutsadurarik gehiena galdua du orain.

Bide askotatik doa soluzioa. Bat, ekonomia. Larogei ta hamar mila milioi beharko omen lirateke Espainia osoa garbitzeko. Gaurkoz, kutsaduraren kontra Ingalaterrak bere presupostu nazionalaren % 2 ematen duen bitartean, Espainiak % 0,5 eman ohi du. Legea ere zikinkeria burrukatzera jarri behar da. Politikoen egitekoa da hori. Herriaren mobilizazioak eta politikoen lanak zer esan handia du arazo honetan. Teknikoek ere zuzenki parte hartu behar dute, aztertzen, plana elaboratzen: ekonomilariak, soziologariak, ingeniariak, toxikologoak, midikuak, eta abar. Biribila da problema. Bere osotasunean hartu beharrekoa. Commoner jaunak esan zuenez, oinharrian dauden problema politiko, ekonomiko eta sozialak aurrez aurre aztertu behar dira. Testuinguru honetan behin baino gehiagotan aipatu zen autonomia Deustun. Aginte autonomiko batek adarretatik heldu beharko lioke honi, eta lehenbailehen heldu ere. Esaterako, Anton Azkonaren ustetan, behar beharrezkoa da «erakunde autonomiko bat, ahalbide tekniko, zientziazko eta ekonomikoarekin eta jaurtikinak kontroltzeko eta une bakoitzean behar den legeria egokia jartzeko nahiko aginterekin».

Autonomiari edukina edo kontenidoa eman behar diogun honetan, biziaren kalitatea bazter uztea barkaezina litzateke. ■ *Joan Mari Torrealdai*.